

Beretning over arkæologisk undersøgelse af plads fra yngre germanertid og vikingetid ved

Vester Egesborg 2009

NÆM 1997:120
”VETER EGESBORG”
stednr. 05.04.01-17
Vester Egesborg s.,
Hammer h.,
Præstø a.

Jf. beretning NÆM 1997:120 ”Vester Egesborg 1997”, NÆM 1997:120 ”Vester Egesborg 1999”,
NÆM 1997:120 ”Vester Egesborg 2000” og NÆM 1997:120 ”Vester Egesborg 2001”.

Jens Molter Ulriksen
Arkæolog
Mag.art., ph.d.

Indhold

Baggrund for undersøgelsen	3
Topografi	3
Udgravningens forløb	3
Metode og dokumentation	4
Målesystem	4
Undersøgelsens resultater	5
Hustomter	5
Hegn	13
Brønde	13
Vejforløb	14
Brandgrav	14
Kulturlag	15
Gruber	15
Konklusion	16

Bilag

A	Anlægsbeskrivelser
B	Fundliste
C	Fotoliste
D	Tegningslister

Baggrund for undersøgelsen

I 1965 gennemførte Nationalmuseet en begrænset prøveundersøgelse på en kystnær mark ved Dybsø Fjord, ca. 1 kilometer syd for landsbyen Vester Egesborg. Undersøgelsen blev iværksat efter at dyrlæge Bent Fugl Petersen, Lov, til Nationalmuseet havde indleveret skår af østersøkeramik, bronzegenstande fra germansk jernalder og vikingetid, samt en kufisk sølvmønt. Ved udgravningen fandtes anlægsspor og kulturlag fra yngre germanertid og vikingetid på den højere liggende sydøstlige del af marken.

Det pågældende areal har siden 1993 ligget brak, men står for at skulle genopdyrkes med deraf følgende dybdepløjning. En prøvegravning i 1997 (jf. NÆM 1997:120, beretning ved cand.phil. Birgitta Gärtner) viste at lokaliteten var minimum 2-3 ha. stor, og at der både var grubehuse og et enkelt treskibet hus. Grundet dyrkningstruslen fandt Det Arkæologiske Nævn under Rigsantikvaren, at der var grund til at udgrave pladsen. I 1999 afdækkedes 7600 m² (jf. NÆM 1997:120, beretning ved Jens Ulriksen) og i år 2000 undersøgtes 1.950 m² (jf. NÆM 1997:120, beretning ved Jens Ulriksen). Ved en større undersøgelse i 2001 skulle ca. 11.000 m² frilægges, fordelt på udgravningsfelter (jf. NÆM 1997:120, beretning ved Lisbeth Gernager). Siden er hengået en årrække, hvor det ikke har været muligt at skaffe midler til at undersøge den sidste del af det braklagte areal. Efter ansøgning til Kulturarvsstyrelsen blev tildelt en portion på kr. 500.000,00, dvs. lidt under halvdelen af det ansøgte beløb. Med denne bevilling iværksattes nødudgravningen af et ca. 6.000 m² stort område på den del af marken, der ligger nærmest fjorden.

Undersøgelsen fordelte sig på to felter, felt 12 og 13, der omsluttede felt 7 fra år 2000.

Topografi

Lokaliteten er beliggende inderst i Dybsø Fjord nogle hundrede meter syd for landsbyen Vester Egesborg. Dybsø Fjord er et ganske lavvandet farvand med flere mindre vige og en større, nu inddæmmede fjordarm mod nord til Vejlø. Omtrent 6 kilometer vest for pladsen, der ligger i den absolut inderste del af fjorden, ligger Dybsø, og kun to smalle render giver forbindelse til Karrebæksminde Bugt og Smålandsfarvandet. Mod nordvest er der forbindelse til Karrebæk Fjord og Susåens munding ved Appenæs.

Pladsen ligger på et sandet areal, der skråner jævnt mod vest til Dybsø Fjord. Mod nord er kysten præget af en bred og flad strand med vidtstrakte strandenge, mens den mod syd og sydøst rejser sig med en markant skråning. På toppen af denne skråning ligger gravhøjen Stejlebakken. Syd herfor findes Kylebækkens udløb omgivet af lave strandenge og vådområder. Mod øst falder terrænet mod et mindre vådområde et par hundrede meter væk.

Udgravningens forløb

Undersøgelsen foregik mellem den 14. april og 29. maj 2009. Den ansvarlige udgravningsleder var mus.insp. Birgitte Borby Hansen, mens daglig leder var arkæolog Jens Molter Ulriksen. Desuden deltog udgravningsmedhjælp Niels K.W. Nielsen, BA Birgitte Fløe Jensen og stud.mag. David Brink. Ca. tre dage om ugen deltog Benny Andersen, Vordingborg, som frivillig. Den intensive afsøgning med metaldetektor blev først og fremmest udført af Kaare Bøgh-Jensen, Biltris, suppleret af Søren Therkelsen, Næstved, i de sidste fire uger af udgravningen. Ydermere deltog Michael Jensen, Roskilde, og André Jørgensen, Lynæs, i detektorafsøgningen på udvalgte dage.

Efter udgravningens afslutning blev de tildækkede felter afsøgt med metaldetektor lørdag den 13/6. I afsøgningen deltog Kaare Bøgh-Jensen, André Jørgensen, Tommy H. Olesen, Osted, Søren Therkelsen og Jens Molter Ulriksen.

Muldafrømningen blev foretaget med en 26 tons gravemaskine på bælder, forsynet med en rabatskovl på 2 meters bredde, leveret af fa. JL Entreprenøren, Køge. Der blev i første omgang afrømmet jord i 35 timer fra den 14/4 til den 20/4. Senere udvidedes udgravningen den 7/5 og den 11/5 (i alt 10 timer). Samtidig tildækkedes noget af felt 13 (6 timer).

Ved muldafrømningen var vejret solrigt, tørt og nogle dage meget blæsende, hvilket medførte temmelig kraftig sandfygning. Det til tider kraftige blæsevejr i april og maj betød, at sandfygningen var et tilbagevendende problem gennem hele udgravningsperioden.

Metode og dokumentation

Pløjelaget blev afrømmet med gravemaskine og muldlaget blev samlet i store bunker. Efterfølgende afsøgte jordbunkerne af flere omgange med metaldetektor. Dokumentationen af anlægsspor blev tegnet på folie i størrelsesforhold 1:50. Hvor det fandtes hensigtsmæssigt blev der lavet detailtegninger i 1:20 i forbindelse med udgravning af grubehuse og en brønd. Snitte tegningerne af profilerne blev – med enkelte undtagelser – lavet i 1:10, og nummereret fortløbende fra ST239 til ST274. Anlæggene nummereredes fortløbende med arabertal, begyndende med A3055 og sluttende med A3197. De foregående numre hører til udgravningerne i 1997, 1999, 2000 og 2001.

I forbindelse med undersøgelse af grubehuse fik de til huskonstruktionen hørende stolper almindeligvis samme A-nummer som selve gruben, men forsynedes desuden med et bogstav (f.eks. A3055a). En meget stor del af de påtrufne fyldskifter blev snittet. Fremgangsmåden var nødvendig, da mange dyregange og dybdegående rødder gjorde iagttagelser i fladen tvivlsomme. Ved snitning kunne mange formodede anlægsspor sløjfes. Omvendt var der tilfælde, hvor noget der lignede dyregange i fladen viste sig at være regulære stolpehuller. Stolpehuller der indgik i huskonstruktioner blev snittet, tegnet og tømt. Øvrige stolpehuller, blev kun tømt, hvis der var fundet genstande ved snitningen.

Samtlige grubehuse, blev snittet og tegnet med udgangspunkt i en kotenivelleret niveausnor og tømt. Grubehusenes fyld blev tørsoldet, og der anvendtes en maskestørrelse på 4 mm. I perioder med regn var det meget svært at solde, og enkelte grubehuse og en brønd blev gravet med ske pga. fugt. Af hensyn til en eventuel forekomst af smedeskæl og lignende afsøgte solderesterne systematisk med magnet. Fylden opdeltes rutinemæssigt i 10 cm tykke kunstige niveauer. Dette skete for at adskille topfyld, der kan være "forurenede" af yngre materiale i forbindelse med pløjning. Ydermere kan fund fra bundlaget sorteres fra ved den efterfølgende bearbejdning. Genstandene der er fundet i anlæg, nummereres fortløbende indenfor hvert anlægsnummer (f.eks. 3055x1, 2 osv.).

Målesystem

I 1997 etableredes målesystemet med totalstation og blev sikret i forhold til System 34. I 2001 blev målesystemet sikret med totalstation, og punkterne 90, 104, 130 og 136 blev afsat med jernrør. Det lykkedes imidlertid ikke at genfinde et eneste af disse rør, hverken ved hjælp af metaldetektorer eller GPS'er. Ej heller en afrømning med gravemaskine af hen ved 20 m² omkring punkt 90 hjalp. I

stedet udlagdes et koordinatsystem med udgangspunkt i sydøsthjørnet af felt 12 (2000/3000). Det var ikke den bedste løsning, men det muliges kunst al den stund, at Roskilde Museums opmåler, mus.insp. Cille Krause, med det avancerede GPS-udstyr havde ferie. Efter ferien blev målesystemet og feltgrænserne indmålt med GPS i Euref89, og det alternative målesystem blev overført til felt 13. Senere – ved digitalisering af fladetegningerne – vil de forskellige målesystemer blive koordinerede.

Nivellering blev foretaget med optisk instrument. Fixpunktet var et nedrammet jernrør, der i 1997 blev anbragt i kanten af den vestlige granplantage. Rørets top har koten 6.49 m o.h., hvilket blev verificeret med GPS. Alle nivellementer er angivet i koter o.h.

Undersøgelsens resultater

Felt 12 var ca. 5.400 m² stort. Det afgrænsedes af skellet mod strandkilden i syd, af den nord-sydgående markvej i øst og af fjorden mod vest. Mod nord afrømmedes jord frem til kanten af felt 7. Højeste punkt lå i kote 7.08 m i feltets nordøstlige hjørne. Herfra faldt terrænet jævnt mod syd til kote 3.90 m i feltets sydøstlige hjørne. Mod sydvest faldt terrænet til ca. kote 1.00 m, mens det nordvestlige hjørne lå i kote 2.00 m. Generelt var der tale om et jævnt fald, men i sydvest undergrundens overflade stejlere end markoverfladen. I dette område, nær strandkilden og fjordbredden, trak grundvandet ud af bakkehældet, og her var antallet af anlæg yderst beskedent.

Felt 13 var ca. 1.800 m² stort. Det afgrænsedes af den vestlige granplantage mod nord, af markvejen mod øst, af et markskel mod vest og af grænsen til felt 7 mod syd. Det højeste punkt, kote 7.52 m, lå længst mod øst, mens det sydvestligste hjørne af feltet lå i kote 3.50 m. Faldet mellem de to yderpunkter var jævnt.

Undergrunden bestod overvejende af fint, gult sand. Nedenfor 3-4 meterkoten trak grundvandet ud af bakken, hvilket kunne ses som et mørkere – og fugtigere – område nærmest fjorden.

Hustomter

Husene er forsynet med fortløbende numre i arabertal, begyndende med hus 115 og afsluttende med hus 137. Lavere numre hører til de foregående års beretninger. For beskrivelserne af hustomterne gælder, at de angivne størrelser og dybder er de maksimale målt ved afgravet overflade. Orienteringen er efter placeringen af de tagbærende stolper. Afstanden imellem de tagbærende stolper er målt fra stolpehullernes centrum. T-nr. angiver original fladetegning, ST- nr. angiver snittegning og DT- nr. er detailtegning.

Hus 115

Felt 13

T212, ST244, DT28

Foto 39-56

Grubehus. A2478, A2478a, A2478b.

Oprindeligt blev A2478 påvist ved udgravningen i 2000 (jf. beretning fra dette år). Det fremkom under et kulturlag, som blev soldet i kvadrater. Der var imidlertid ikke tid til at udgrave anlægget på daværende tidspunkt.

I fladen fremstod fyldskiftet som aflangt, rundet (3,5 x 2,75 m), orienteret Ø-V, og nedgravet mellem 54 og 62 cm i undergrundssand med stejle sider og jævn bund. Der blev kun påvist et enkelt tagbærende stolpehul i hhv. Ø (A2478b) og V (A2478a), selvom længdeprofilen af gruben kunne tyde på, at der har været to faser (DT28 snit 1 og ST244 snit 1). Således overlejrer det fundrige gulvlag, lag 9, lagene 10 og 11 i den vestlige ende af gruben, og disse overlejrer den tagbærende stolpe A2478a (jf. ST244 lag 12). Den indbyrdes afstand mellem de tagbærende stolpehuller var 2,45 m. A2478a var 33 cm dyb med rundet bund og rette sider, mens A2478b var 63 cm dyb med rund bund og stejle sider.

Niveau 1 og 2 prægedes af et lag med varmesprængte sten, hvori kun var et meget begrænset antal oldsager (ST244 lag 1).

I niveau 2 – men især i niveau 3 – fremkom centralt i gruben et fyldskifte af overvejende rødbrændt ler, der dog var iblandet klatter af ubrændt ler (ST244 lag 4; foto 39-49), (1,70 x 1,12 m) blev tegnet i detail i niveau 3 (DT28 – 1). Stykker af det rødbrændte ler havde en hård, oprindelig overflade, men lå hulter til bulter, hvilket peger på en sekundær forekomst. Mod NØ var ligeledes rødbrændt ler, men i dette niveau iblandet en del muld (jf. ST244 lag 6). Ved bortgravningen af lag 4 viste det sig, at det var adskilt fra det rødbrændte ler mod NØ af et lag sandmuld (ST244 lag 5). Det rødbrændte ler formede sig som en kant langs grubens NØ-runding (foto 51-55). Der var en mulighed for, at der var tale om en ovnrest, hvorfor der blev lagt et snit gennem leret (jf. DT28 snit 2; foto 56). Det fremgik at leret ikke lå i primært leje, men var kastet ned i gruben ovenpå gulvlaget. Niveau 5 udgjordes overvejende af gulvlaget, der var overraskende rigt på fund.

Fund: Glasperler, jernkrampe, vævevægtfragment, halvdel af konisk tenvægt af keramik, kamproduktionsaffald, enkeltkamme, lille oval bronzefibel, bronzebeslag, jernnitter til benkamme, jernskrot, smedeskæl, glødeskaller, ”slagge” af forsmeltet sand, stumper af basalt, fladbundet bopladskeramik, knogler af pattedyr og fisk.

Datering: 8.-9. årh.

Hus 116

Felt 13

T216. ST246.

Grubehus. A3061, A3061a, A3061b.

I fladen et aflangt rundet fyldskifte (382 x 290 cm) orienteret Ø-V, nedgravet 13 cm i undergrundssand med rundede sider og flad bund. Der var et tagbærende stolpehul i Ø (A3061b) og i V (A3061a), der stod med en indbyrdes afstand på 280 cm. A3061a var nedgravet 32 cm under gulvniveau og havde stejle sider og flad bund, mens A3061b var 34 cm dyb med skrå sider og rund bund. Grubehusets fyld udgjordes af lag 1, der var homogen sortgrå sandmuld med brændte sten. I den vestlige halvdel af huset var en fordybning, lag 2, på 220 x 160 cm, nedgravet godt og vel 20 cm under gulvniveau. Fordybningen stødte op til – og var stratigrafisk ældre end – A3061a. Fylden var svagt leret sand og rummede spredte trækulsnister og ildskørnede sten, men ingen oldsager. Lag 2 kan i princippet ikke med sikkerhed adskilles som ældre end grubehuset, men fordybningen er ikke opfyldt med samme materiale, som resten af grubehuset, og der er en tydelig adskillelse mellem lag 1 og 2.

Fund: Bopladskeramik, østersøkeramik, stjertpotteskår, enkeltkamfragment, tabletformet tenvægt, tyndnakket uslebet flintøkse, knogler af pattedyr.

Datering: Skår af østersøkeramik og en enkeltkam med smalle skinner peger på 9-10. årh.

Hus 117

Felt 13

T222. ST246.

Grubehus. A3062, A3062a.

I fladen et næsten rundt fyldskifte (285 x 282 cm), nedgravet 7 cm i undergrundssand med flad bund. Gruben blev snittet i nord-sydlig retning, og kun den østlige halvdel blev udgravet. Ved grubekanten i øst fremkom et tagbærende stolpehul, A3062a, der var 26 cm dybt. Snittet viste, at der er sket en udskiftning af den tagbærende stolpe, hvor A3062a lag 3 er det oprindelige hul, mens lag 1 og 2 tilhører fase 2. I grubens tværprofil sås en mindre nedgravning omtrent midt i gulvet (lag 2). Fylden adskilte sig fra grubefylden (lag 1), men en afklaring af alder og funktion kan ikke gives.

Fund: Et skår af østersøkeramik og to uornamenterede sideskår.

Datering: 9.-10. årh.

Hus 118

Felt 13

T222. ST248.

Grubehus. A3066, A3066a, A3066b.

I fladen et lidt aflangt, rundet fyldskifte (265 x 208 cm), orienteret Ø-V, nedgravet 12 cm i undergrundssand med jævn bund. I grubens østlige ende fandtes det tagbærende stolpehul A3066a, der var 27 cm dybt med stejle sider og rundet bund. I vestende var det tilsvarende tagbærende stolpehul, A3066b, der var 18 cm dybt med stejle sider og flad bund. Den indbyrdes afstand mellem de tagbærende stolpehuller var 225 cm. Grubefylden udgjordes af et enkelt lag.

Fund: Bopladskeramik, flintafslag og trækul.

Datering: 6.-9. årh.

Hus 119

Felt 13

T218. ST248.

Grubehus. A3064, A3064a, A3064b.

I fladen et rundet fyldskifte (284 x 233 cm), orienteret Ø-V, nedgravet 32 cm i undergrundssand med skrå sider og flad bund. I grubegulvets østende fandtes det tagbærende stolpehul A3064b, der var 26 cm dybt med stejle sider, skrå bund og let ludende mod syd. I vestenden fremkom det modsvarende stolpehul, A3064a, der havde stejle sider og let skrånende bund. Hullet var nedgravet 39 cm under gulvniveau. Den indbyrdes afstand mellem de tagbærende stolpehuller var 235 cm. Grubefylden bestod af et bundlag, lag 3, der var op til 15 cm tykt, og en overliggende horisont, lag 1 og 2 på 20-25 cm.

Fund: Bopladskeramik, linseformede vævevægte af brændt ler, smedeaffald, stumper af grå skifer, brændt lerklining og knogler af pattedyr.

Datering: 6.-9. årh.

Hus 120

Felt 12

T183. DT26. ST239 og 246

Grubehus. A3055, A3055a, A3055b, A3055c, A3055d, A3055e, A3055f, A3055g, A3055h, A3055i, A3055j.

I fladen et lidt uregelmæssigt rundet fyldskifte (558 x 480 cm), orienteret NØ-SV, nedgravet 80 cm i undergrundssand med skrå sider og jævn bund. Ved udgravningen kunne det fastslås, at der er tale om et temmelig stort grubehus, orienteret Ø-V, i to hovedfaser, a og b, hvor hver fase har budt på udskiftninger af tagbærende stolper undervejs.

Fase a: Profilens lag 12, 13, 14, 15, og 16 udgør resterne af husets første hovedfase. Hertil hører stolpehullerne A3055a, A3055b og A3055c, som alle fandtes tæt sammen i sydvestsiden af

grubebunden. A3055d hører formentlig til næste fase. (DT26). Alle fire huller var af en størrelse og dybde, der berettiger til at opfatte dem som tagbærende stolpehuller. Ca. 4 m ret øst herfor fandtes stolpehullet A3055h i grubens bund, der ligeledes var af dimensioner som en tagbærende stolpe. Hvilket eller hvilke af de fire stolpehuller i vest, som har hørt sammen med den enlige stolpe i øst, kan ikke afgøres.

Fase b: Profilens lag 10 og 11 er næste fase, og formentlig er lag 3 også en del heraf. Den tagbærende konstruktion udgøres formentlig af A3055k i grubens østside og muligvis A3055d i vest.

Fase c: Den sidste fase udgøres af lag 1, 2, 5, 6, 7, 8 og 9. Grubehuset er rykket omtrent 1 m mod nord. I vestenden af grubebunden, ca. 1 m nord for A3055d, fandtes A3055e, A3055f og A3055g, der alle kan kategoriseres som tagbærende stolpehuller. Tilsvarende fandtes stolpehullerne A3055h, A3055i og A3055j omtrent 3 m væk i grubebundens østside. Hovedparten af fundmaterialet stammer fra fase c.

Fund: Jernknive, bennåle, enkeltkamme, rektangulær pladefibel, fragment af skålformet fibel, pilespids, ildstål, sfærisk vægtlod, spillebrik af ben, konisk tenvægt, bikubeformet tenvægt, vævævægte, bopladskeramik, østersøkeramik, stempelornamenteret keramik, fragmenter af drejektiværn af basalt, glasperler, smedeaffald, hvæssesten af skifer samt knogler af pattedyr.

Datering: 8.-10. årh.

Hus 121

Felt 12

T191. ST 254.

Grubehus. A3075, A3075a, A3076.

I fladen et aflangt, rundet fyldskife (240 x 213 cm), orienteret Ø-V, nedgravet 7 cm i undergrundssand. Flad bund af grube. I østenden af grubebunden fandtes det tagbærende stolpehul A3075a, der var 38 cm dybt med rundede sider og bund. I kanten af grubens vestende fandtes det tagbærende stolpehul A3076, der var 43 cm dybt med stejle sider og flad bund. Den indbyrdes afstand mellem stolpehullerne var 204 cm.

Fund: Bopladskeramik, brændt ler og knogler af pattedyr.

Datering: 6.-9. årh.

Hus 122

Felt 12

T190, 198. ST240.

Grubehus. A3056, A3056a, A3056b, A3056c.

I fladen et rundet fyldskife (330 x 320cm), orienteret Ø-V. Gruben havde rette sider og flad bund og var nedgravet 31 cm i undergrundssand. Af profilen fremgik to faser, hvor lag 3 repræsenterede ældste fase, mens lag 1 udgjorde yngste fase sammen med lag 2, der var bundlag. I grubebunden fandtes de tagbærende stolpehuller A3056a i vest og A3056c i øst. De var hhv. 28 cm og 30 cm dybde og tilhørende den ældste fase. Deres indbyrdes afstand var 280 cm. Til den tagbærende konstruktion i husets yngste fase hører A3056b i vest og A3056d i øst. De var hhv. 35 cm og 37 cm dybde, og stod med en indbyrdes afstand på 275 cm.

Fund: Bopladskeramik, muligvis et skår af østersøkeramik, smedeaffald, fragment af enkeltkam, lille åben jernring, tabletformet tenvægt, digelfragment og knogler af pattedyr.

Datering: 6.-10. årh.

Hus 123

Felt 12

T197. ST 252.

Grubehus. A3069, A3069a, A3069b, A3069c

I fladen et pæreformet fyldskifte (325 x 306 cm), orienteret N-S. Gruben havde skrå sider og flad bund og var nedgravet 32 cm i undergrundssand. I østsiden af grubebunden fandtes det tagbærende stolpehul, A3069a, der var 42 cm dybt. I modsatte ende af gruben var det tagbærende stolpehul, A3069c, 40 cm dybt. Den indbyrdes afstand mellem de tagbærende stolper var 270 cm. Nær grubekanten i sydsiden fremkom et mindre stolpehul, A3069b, der var 17 cm dybt. Dets funktion kunne ikke umiddelbart udredes.

Fund: Jernkniv, lille jernkrog, jernbeslag, søm, nitteplade, bikubeformet tenvægt, bronzeblik, jernslagge, væbevægt, bopladskeramik, knogler af pattedyr.

Datering: 9. årh.

Hus 124

Felt 12

T202. DT27. ST243.

Grubehus. A3058, A3058a, A3058b, A3058c.

I fladen et aflangt rundet fyldskifte (496 x 325 cm), orienteret Ø-V. Gruben havde rundede sider og flad bund og var nedgravet 53 cm i undergrundssand. Fylden var opdelt i to primære lag, lag 1 og 2, og i østsiden kunne desuden udskilles et tyndt bundlag, lag 3. Lag 4 og 5 hører ikke til huset. I grubebundens østside fremkom det tagbærende stolpehul A3058a, der var 17 cm dybt. I den modsatte ende af gruben var det modsvarende hul, A3058b, 32 cm dybt (jf. ST243 lag 6 og 7). Den indbyrdes afstand mellem de tagbærende stolpehuller var 315 cm. I det sydøstlige hjørne af gruben fandtes et lavt fyldskifte, der var 15 cm dybt.

Fund: Bopladskeramik, beklasket keramik, konisk tenvægt af keramik, fragment af enkeltkam, hvæssesten af grå skifer, brændt ler samt knogler af pattedyr.

Datering: 9. årh.

Hus 125

Felt 12.

T202. ST241.

Grubehus. A3057, A3057a, A3057b, A3057c.

I fladen et rundet fyldskifte (325 x 293 cm), orienteret Ø-V. Snittet viste en jævn bund af en grube, der var nedgravet 22 cm i undergrundssand. I grubebundens østlige side fandtes de tagbærende stolpehuller A3057a (d: 57 cm) og A3057b (d: 36 cm), hvor førstnævnte har afløst sidstnævnte. I grubens vestende fandtes det tagbærende stolpehul A3057c, som var 45 cm dybt. Der kan være tale om et hul i to faser i lighed med forholdene den østlige ende, men det kunne ikke dokumenteres endegyldigt. Den indbyrdes afstand mellem de tagbærende stolpehuller var 290 cm.

Fund: Jernsøm, rest af avlsten af ler, bopladskeramik, muligvis et skår af østersøkeramik, glasperle, brændt ler, nitteplade og knogler af pattedyr.

Datering: 6.-10. årh.

Hus 126

Felt 12

T202. ST245.

Grubehus. A3059, A3059a, A3059b, A3059c, A3059d.

I fladen et aflangt rundet fyldskifte (343 x 325 cm), orienteret N-S. Snittet viste en jævn bund af en grube, der var nedgravet 48 cm i undergrundssand. I grubens østlige side, og til dels udenfor, fandtes de tagbærende stolpehuller A3059a og A3059b. A3059a var ældst og 35 cm dyb, mens

A3059b var 42 cm dyb. I den vestlige side af – og delvist udenfor – gruben fremkom A3059c (d: 33 cm) og A3059d (d: 48 cm), hvoraf førstnævnte var ældst. Afstanden mellem de tagbærende stolpehuller var 280 cm i første fase og 290 cm i anden fase.

Fund: Ringnål af bronze, glasperle, hvæssesten af skifer, smedeaffald, kædeophæng eller – skiller af sølv, bopladskeramik, flintøkse, knogler af pattedyr.

Datering: 9. årh..

Hus 127

Felt 12

T180, 181, 188, 189. ST252.

Grubehus. A3090, A3090a, A3090b, A3090c.

I fladen et uregelmæssigt rundet fyldskifte (270 x 308 cm), orienteret N-S. Ved snitningen viste det sig, at der kun var 10-14 cm tilbage af den fladbundede grube, og at der mod syd og nord var tilstødende anlæg, som ikke havde noget med grubehuset at gøre. Grubens bredde var 257 cm. Ved grubebundens østside var det tagbærende stolpehul A3090a, der var 50 cm dybt. I vestenden af grubehusets bund var A3090b og A3090c, der lignede hinanden meget og var hhv. 27 cm og 26 cm dybe. Det ene eller begge huller har været den vestlige del af den tagbærende konstruktion.

Afstanden mellem de tagbærende stolper i hhv. øst og vest var ca. 250 cm.

Fund: Klinknagle, skår af hulglas, bopladskeramik, brændt ler og knogler fra pattedyr.

Datering: 9. årh.

Hus 128

Felt 12

T187. ST247.

Grubehus. A3060, A3060a, A3060b.

I fladen et rundet fyldskifte (370 x 315 cm), orienteret NV-SØ. Gruben havde en jævn bund og var nedgravet 17 cm i undergrundssand. I østsiden af grubebunden fandtes det tagbærende stolpehul A3060b, der var 8 cm dybt. I den modsatte side var det tilsvarende stolpehul, A3060a, der var 55 cm dybt. Den indbyrdes afstand var 260 cm.

Fund: Synål af jern, søm, nitteplade, smedeaffald, glasperler, skår af hulglas, bopladskeramik, hvæssesten af skifer, konisk tenvægt af keramik, knogler af pattedyr.

Datering: 9. årh.

Hus 129

Felt 12

T187. ST 253.

Grubehus. A3063, A3063a, A3063b, A3063c, A3063d.

I fladen et regelmæssigt rundet fyldskifte (415 x 395 cm), orienteret Ø-V. Gruben havde skrå sider og flad bund og var nedgravet 30 cm i undergrundssand. Fylden bestod af et øvre lag, lag 1, og et bundlag på 8-12 cm, lag 2. I den østlige ende var to stolpehuller, A3063c (d: 43 cm) og A3063d (d: 56 cm), der udgør to faser af den tagbærende konstruktion. I den modsatte ende af gruben fandtes A3063a, der var 40 cm dyb, og A3063b, der var 43 cm dyb. Afstanden mellem de tagbærende stolper har været 300 cm i første fase og 370 cm i anden fase.

Fund: Sideskår af hulglas, glasperler, bjørnetandsperle, bronzestang, hvæssesten af skifer, smedeaffald, dorn, stjertpotteskår, bopladskeramik, jernkniv, vævevægt, konisk tenvægt af keramik, bennål, spillebrik, jernslugger, pilespids, knogler af pattedyr.

Datering: 9. årh.

Hus 130

Felt 12

T187. ST249.

Grubehus. A3065, A3065a, A3065b, A3065c, A3065d, A3065e.

I fladen et rundet fyldskifte (485 x 288 cm), orienteret VSV-ØNØ. Gruben havde skrå sider og flad bund og var nedgravet 22 cm i undergrundssand. I den østlige ende af grubebunden fandtes det tagbærende stolpehul A3065b, der var 71 cm dybt. Stolpen skrånede let udad mod gavlen. I den vestlige ende af grubebunden fremkom A3065e, der var 65 cm dyb og ludede let udad mod gavlen. Den indbyrdes afstand mellem de to tagbærende stolper var 340 cm. Næsten midt i grubehuset var et 33 cm dybt, rundbundet stolpehul af ukendt funktion (A3065c).

A3065a og A3065d har ikke direkte noget med grubehuset at gøre.

Fund: Enkeltkam, skebor, smedeaffald, glasperle, bopladskeramik, stempelornamenteret keramik, jernslagge, rådyropsats, tabletformet tenvægt, knogler af pattedyr.

Datering: 9. årh.

Hus 131

Felt 12

T190. ST 254.

Grubehus. A3072, A3072a.

I fladen et rundet fyldskifte (218 x 209 cm), orienteret N-S. Gruben havde en jævn bund og var nedgravet 17 cm i undergrundssand. I østsiden af gruben fremkom det tagbærende stolpehul A3072a, der var 41 cm dybt med rette sider og rund bund. Der fremkom ikke yderligere stolpehuller i grubebunden. 75 cm vest for gruben registreredes et stolpehullignende fyldskifte i fladen, men ved snitningen kunne det ikke dokumenteres.

Fund: Bopladskeramik, smedeaffald, knogler af pattedyr.

Datering: 6.-9. årh.

Hus 132

Felt 13

T215. ST240.

Grubehus. A3078, A3078a, A3078b.

I fladen et aflangt rundet fyldskifte (155 x 216 cm), orienteret N-S. Gruben havde en ujævn, ”bulet” bund og rundede sider og var nedgravet 18 cm i undergrundssand (lag 1). Under gulvet var en ældre grube (lag 2 og 3). Udenfor grubens østside fandtes stolpehullet A3078a, der var 32 cm dybt, og opfattes som en del af den tagbærende konstruktion. Udenfor grubens vestside sad det andet tagbærende stolpehul, A3078b, der var 23 cm dybt. Den indbyrdes afstand mellem de tagbærende stolper var 190 cm. Gruben var ikke i sig selv overbevisende som hustomt pga. den ujævne bund, men forekomsten af de to stolpehuller indikerer, at der er tale om et kraftigt nedpløjet grubehus.

Fund: Bopladskeramik, brændt ler og knogler af pattedyr.

Datering: 6.-9. årh.

Hus 133

Felt 12

T182, 190. ST259.

Treskibet hus. A3082, A3083, A3084, A3085, A3086, A3087 A3088, A3089.

Bygningen var orienteret Ø-V og bestod af fire sæt tagbærende stolpehuller, hvoraf de to yderste var indtrukne. Der var 13,70 m mellem de yderste sæt. Afstanden mellem sættene, angivet fra øst mod vest, var 3 m, 5,1 m og 5,4 m. Tværspændet i sættene, angivet fra øst mod vest, var 1,7 m, 2,7

m. 2,75 m og 1,95 m. Ved snitning fremstod stolpehullerne relativt ensartede som ret brede, fladbundende nedgravninger, der var mellem, 15 cm og 23 cm dybe.

Fund: Der fandtes bl.a. et fragment af en linseformet væbevægt i A3085.

Datering: 6.-10. årh.

Hus 134

Felt 12

T182, 190. ST260.

Treskibet bygning. A3093, A3095, A3098, A3098, A3099.

Bygningen var orienteret Ø-V og bestod af to sæt tagbærende stolpehuller. Der var 5,9 m mellem sættene, mens der var 3 m på tværs i det østlige sæt og 2,9 m på tværs i det vestlige sæt. I dette sæt var stolpen i A3099 blevet udskiftet med A3098. Ved snitning fremstod hullerne som rundbundede og mellem 11 cm og 15 cm dybe.

Fund: I A3098 fandtes et uornamenteret sideskår af yngre jernalders karakter.

Datering: 6.-10. årh.

Hus 135

Felt 12

T181, 189. ST260, 268

Treskibet bygning. A3107, A3108, A3109, A3110/A3111, A3157, A3158.

Bygningen var orienteret Ø-V og havde to, måske tre, sæt tagbærende stolper. Det østligste sæt havde et tværspænd på 2,25 m. Herfra var der 4 m til næste sæt, som var 2,3 m i tværspænd. Ved snitning fremstod de fire huller som brede, rundbundede nedgravninger. Vest herfor fandtes endnu to fyldskifter, der kunne tilhøre samme hus. Imidlertid var begge disse anlæg, A3157 og A3158 mindre, både i fladen og i dybden. A3157 var kun bunden af et hul, mens A3158 var fladbundet og 10 cm dybt. Tværspændet var 2,5 m. Afstanden til sættet mod øst var 4,7 m i sydsiden og 5 m i nordsiden. Det vestlige sæt adskiller sig derved på flere måder fra de to andre sæt, og det kan ikke med sikkerhed godtgøres, at det vestligste sæt skal medregnes til konstruktionen.

Fund: Et uornamenteret sideskår fra A3110/A3111.

Datering: 6.-10. årh.

Hus 136

Felt 13

T221. ST258.

Treskibet bygning. A3101, A3102, A3103, A3104.

Muligvis østenden af et treskibet hus, orienteret Ø-V, hvor sættet er udskiftet en enkelt gang.

Spændet på tværs var 1,7 m i begge sæt. Der har været minimum 2,5 m til næste sæt i den tagbærende konstruktion. Ved snitning viste fremstod hullerne rundbundede, bortset for A3102, der var fladbundet. Dybderne var mellem 13 cm og 18 cm.

Der fremkom ingen oldsager i stolpehullerne.

Hus 137

Felt 12

T188. ST264, 268.

Fire stolpebygning. A3142, A3145, A3147, A3153.

Fire stolpehuller, der formentlig udgør en bygning med to sæt tagbærende stolper, orienteret Ø-V med en svag drejning mod SV. Afstanden mellem de to stolpesæt var 3 m. I det østlige sæt var

tværspændet 2,3 m, mens det var 2,6 m i vest. Ved snitningen fremstod A3142 med stolpespor og 18 cm dyb, mens de øvrige var mindre end 10 cm dyb med rundede eller flade bunde. Der fremkom ingen oldsager i stolpehullerne.

Hegn

Felt 12

T 187, 188. ST263.

A3115, A3116, A3117, A3119, A3120, A3123.

Fra østgavlen af A3063/hus 129 registreredes et nord-sydgående forløb af stolpehuller. Rækken var 6,6 m lang. Afstanden mellem stolperne var 1,0-1,2 m, dog var der 2,2 m fra A3120 til A3123, hvor der manglede et stolpehul. Ved snitningen fremstod hullerne relativt ens med runde bunde og 13-15 cm dybe. Kun A3116 var noget bredere end de øvrige, ligesom A3120 havde rette sider og flad bund.

Der fremkom ingen fund i stolpehullerne.

Brønde

A3068

Felt 13

T218. ST251.

Brønd?

I fladen et æggeformet fyldskifte (290 x 250 cm), orienteret NØ-SV. Ved snitningen lignede de øverste 30 cm et almindeligt grubehus, men derunder snævrede fyldskiftet ind til en bredde af 200 cm. Herfra havde fyldskiftet stejle sider og bunden var jævn. De dybereliggende lag bar præg af vandpåvirkning og var meget kompakte. Brønden var 90 cm dyb.

Fund: Nålehoved af bronze, uornamenteret keramik, smedeaffald, jernbeslag, knogler af pattedyr.

Datering: 6.-9. årh.

A3070

Felt 12

T202. DT30. ST255

Brønd.

I fladen et rundet fyldskifte (210 x 175 cm), orienteret Ø-V. Ved snitningen fremkom flere store kampesten og derunder et koncentreret område af rødbrændt og ubrændt ler centralt i fyldskiftet, omtrent 25-35 cm dybt (jf. ST255, lag 2 og fotonr. 80-82). Ved frilægning i fladen udskiltes et 190 x 130 cm stort område, der har været en lille kuppelovn, der var klappet sammen (jf. DT30 og ST255 lag 1, 2 og 3, samt fotonr. 84-90). Det er fra fyllden i ovnen at hovedparten af fundene stammer. Under ovnen fortsatte fyldskiftet som et mørk fyldskifte, der også rummede flere store kampesten (jf. ST255 lag 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 11, samt fotonr. 96-97). Lag 8 var tydeligt påvirket af vand og lag 12 er muligvis et vandførende lag. Grundvandspejlet stod 115 cm under toppen af anlægget, hvis første funktion har været som brønd. Siden er den blevet fyldt op, og der er bygget en kuppelovn i en lav grube.

Fund: Uornamenteret keramik, glødeskaller, brændt ler, forglasset sand, knogler af pattedyr.

Datering: 6.-9. årh.

A3071

Felt 13

T217, 220, 221. DT29. ST257.

Brønd.

I fladen et pæreformet fyldskifte (330 x 255 cm), orienteret NØ-SV. Snittet viste en skrå og en trappeformet side og en flad bund. Det nedre lag, lag 7, var tydeligt aflejret i vand (jf. ST257 lag 7, samt fotonr. 92). Brønden var 104 cm dyb. Nær dens bund, i kote 2.90 m, fremkom de nederste ca. 30 cm af en tønne, der har fungeret som brøndkasse (jf. DT29 samt fotonr. 93-95 og 100). Tøndens diameter nær bunden har været tæt på 60 cm.

Fund: Bopladskeramik, jernstang med oprullet ende, brændt ler, tøndestaver, knogler af pattedyr.

Datering: 6.-9. årh.

Vejforløb

Felt 12

A2576: T186, 193, 194. ST 250, 265, 266, 267.

A3135: T186. ST265, 266, 271.

Vejforløb

I den sydlige del af felt 12 fremkom et øst-vestgående fyldskifte, der rakte 33 m mod vest fra feltets østgrænse. Der er tale om en del af A2576, der blev fundet i felt 8 i 2001 på den østlige side af markvejen. Også hér var der tale om et langstrakt fyldskifte, der tolkedes som et vejforløb, der var slidt ned i undergrunden. Ved muldafrømningen i 2009 var fyldskiftet præget af ildskørnede sten i overfladen. Syd herfor var undergrunden vandlidende, og i særdeleshed ved den vestlige afslutning af A2576, hvor grundvandet stod omkring kote 2.00 m. Der blev lagt flere tværsnit i fyldskiftet, og der blev i den forbindelse udskilt andre anlæg, der enten var grøfter, gruber eller andre vejforløb. En afsøgning med metaldetektor viste, at der var en del jernudslag. Disse blev gravet op, afmærket på fladetegningen og hjemtaget. Jernet var stærkt korroderet, men der er formentlig tale om søm.

Snit 4 (ST250) lå vestligst i forløbet. Her var det øverste lag, lag 1, præget af ildskørnede sten.

Heri fandtes en rhombisk nitteplade af jern. Derunder var en 25-30 cm tyk horisont med muldopblandede sandlag med lidt trækul, uornamenteret jernalderkeramik og et tyndt bånd af bronze. Grundvandsspejlet stod lige ved overgangen til undergrundssandet i kote

Snit 5 (ST265, 266. Fotonr. 112-118) blev lagt i den østlige del af vejforløbet. Her fremstod A2576 med et tværsnit, der kunne ligne to hjulspor ("akselafstand": ca. 80 cm). Heri blev bl.a. fundet bopladskeramik. Nord herfor viste det sig, at der var et 127 cm dybt fyldskifte, som formentlig er en grube (A3134). Herfra kommer flere jerngenstande, bl.a. en dorn, smedeaffald, jernslugger og en hvæssesten af grå skifer. Syd for A2576 udskiltes vejbanen A3135 (ST266), hvis tværsnit viste et lag ildskørnede sten i toppen og to fordybninger, der måske er hjulspor ("akselafstand": ca. 120 cm). Heri fandtes et jernsøm og uornamenteret jernalderkeramik.

Snit 7 (ST267. Fotonr. 156-159) lå langs den østlige feltgrænse. Hér er A2576 en spidsbundet grøft, og lignede dermed ikke en vej på samme måde som i de andre snit.

Brandgrav

A3185

Felt 12

T198. ST270.

Efter muldafrømningen fremstod fyldskiftet som trækulholdigt med ildskørnede sten i toppen. Desuden sås et bundskår af et lerkar samt lidt brændte ben. Snittet viste, at der var tale om en

brandgrav, hvor de brændte ben var lagt på en flad sten og omgivet af andre sten. Sammen med benene lå skår af et sønder slået lerkar med pålagt fingervulst.

Fund: Keramik, flintafslag.

Datering: Yngre bronzealder per. VI.

Kulturlag

A3198

Felt 12

T200, 204, 211, 224, 225. ST261, 269, 273.

Kulturlag

I den strandnære sydvestlige del af felt 12 faldt undergrundens overflade markant mod stranden, og sandet var gråligt og fugtigt i modsætning til højere oppe på bakken. Grænsen kunne ses omkring kote 2.10 - 2.60 m. I denne randzone lå flere spredte kampesten. En systematisk detektorafsøgning af den fugtige sandoverflade resulterede i mere end 70 genstande af jern, heriblandt en sværdfæsteknap, et stykke bly og et stykke bronze. Der blev udlagt to snit i forbindelse med kampesten for at konstatere, om de var naturligt aflejrede eller anbragt. Af snit 1 og 2 fremgik, at det var både-og. (jf. T224, ST261, 269). Det 10,35 m lange snit 2 med et terrænfald fra 2.12 m til 1.52 m viste strandvoldsgruset, der overlejreredes af gråsort sand og grus med lidt trækul. Herfra kommer fundene.

Der udlagdes flere kvadratmeterstore prøvehuller, jævnt fordelt i kulturlaget. Hensigten var dels at dokumentere lagtykkelser, dels at finde oldsager. Prøvehullerne blev gravet med ske og angivet ved koordinaten i det sydøstlige hjørne. Der opmålttes fire profiler, der viste næsten samme lagserie, der omkring kote 1.20 m udgjordes af et lag gråsort fint sand med småsten og ral, der overlejrerede et gruset og ralholdigt lag. Kultursporene var overvejende trækul, lidt ildskørnede sten, men der fandtes også et jernsøm og et par skår af østersøkeramik.

Gruber

A3067 lå i felt 13, og fremstod i fladen som et rundet fyldskifte (T215). Snittet viste, at den 17 cm dybe grube havde en ujævn bund. I fylden fandtes enkelte jernstykker, en hvæssesten og sideskår af uornamenteret keramik.

A3077 (T197) lå i felt 12 og var et aflangt rundet fyldskifte, der ved snitning viste sig at være en flad bund af en grube. Der fandtes et glaseret sideskår af rødbrændt keramik, uornamenterede sideskår af yngre jernalders karakter, brændt ler og trækul.

A3079 (T219) lå i felt 13 og var et aflangt rundet fyldskifte med lidt ildskørnede sten i toppen. Snittet viste ujævn sider og bund. I fylden fandtes bl.a. skår af østersøkeramik, uornamenteret keramik og en vævevægt.

A3106 i felt 12 var sås i fladen som et rundet fyldskifte (T197). Ved udgravningen fremkom ingen spor efter tagbærende stolper, hverken i den rundede grubebund eller udenfor. Fundmaterialet bestod af et randskår af et tragt bæger, bopladskeramik, sølvsmelt og brændt ler.

A3112 og **A3113** lå den sydlige del af felt 12. I fladen fremstod de som to rundede fyldskifter (T195). Ved snitningen viste de sig at være meget lyse i fylden, der endvidere rummede lidt ildskørnede sten. Bortset fra trækul fandtes kun et sideskår af uornamenteret keramik i A3112.

A3114 lå i felt 12's vestlige udvidelse, og fremstod i fladen som et rundet fyldskifte (T 201). Snittet viste, at bunden var ujævn. Der fremkom et enkelt uornamenteret sideskår af keramik.

A3161 lå i den nordøstlige ende af felt 12. Fyldskiftet sås som en aflang og smal grube med mange ildskørnede sten i toppen (T191). Den mindede dermed om de "brydegrave", der blev undersøgt i felt 8 i 2001. Det langsgående snit viste, at anlægget var 10 cm dybt. Der blev ikke gjort fund af nogen art, og hvorvidt der er tale om en brydegrav eller ej, er uvist.

I den sydlige ende af felt 12, syd for vejforløbet og på kanten til det vandlidende sand, fremkom en række af gruber med ildskørnede sten i toppen (T185). **A3167**, **A3168**, **A3169**, og **A3183** blev snittet. De var lidt aflange af form og 12 til 34 cm dybe. Også i fylden var ildskørnede sten. I A3169 fandtes en slagge og et jernkonglomerat og i A3183 fandtes et uornamenteret sideskår. Syd for rækken lå flere spredte gruber af samme art. Der er ingen tvivl om, at de hører til i yngre jernalder, men deres nærmere funktion er ukendt.

Konklusion

Felt 12 og felt 13 blotlagde den strandnære del af Vester Egesborgpladsen. I forhold til de højere liggende partier var antallet af anlæg beskedent. Groft sagt domineredes billedet af grubehusene og affaldsgruberne, mens stolpehullerne generelt var få. Det var også tydeligt, at jo nærmere stranden, jo færre anlæg. Sydligst i felt 12 blev grundvand presset ud af den sandede bakkeskråning, og samme fænomen kunne følges parallelt med havstokken. Grundvandet har tydeligvis haft en indflydelse på placeringen af bygninger. Ikke overraskende er det også hér, at de tre brønde er blevet fundet. Detektorafsøgningen af den afrømmede overflade viste, at området har været flittigt anvendt. Der blev opsamlet mange søm og andre jerngenstande, der tyder på, at arealet kan have været benyttet til reparation af skibe. At strandområdet har været vigtigt, understreges af vejforløbet sydligt i felt 12, der forbinder den højere liggende del af pladsen med vandet. Vejen er forsøgt udbedret ved udlægning af ildskørnede sten i overfladen.

Udgravningen bragte 18 grubehuse for en dag, hvoraf et, A3078, mest af alt identificeres som sådan på grundlag de to tagbærende stolper. Den relativt ujævne bund er ikke det normale billede for pladsen som helhed. I forhold til de foregående udgravninger var der kun lidt østersøkeramik at finde i grubehusene. Inventaret domineredes af bopladskeramik, der dateres bredt til 6.-10. årh. Da østersøkeramikken i øvrigt er hyppig på pladsen, kan fravær godt opfattes som en indikation på, at disse bygninger er fra 9. årh eller tidligere, altså før østersøkeramikken bliver hyppig i Danmark. I lighed med tidligere var der tydelige spor efter håndværksaktiviteter, ikke mindst raffinering af jern synes at have fundet sted. Desuden var der affald og halvfabrikata fra kamproduktion, bl.a. i form af huggespånér af hjortetak og jernnitter til sammenføjning af skinner og tandplader.

Der identificeredes fem treskibede huse, hvoraf et havde fire sæt tagbærende stolper og var næsten 14 m langt, mens et andet – muligvis – havde tre sæt. De øvrige bestod af to sæt tagbærende stolper. De var alle orienteret øst-vest. Som de tidligere år er der tale om korte eller ganske små huse.

Detektorafsøgningen gennemførtes løbende under hele udgravningen med mange fund til følge. Ikke mindst var indsatsen i den afrømmede overflade interessant, da sandet rummede ganske mange stumper af jern. To sværdfæsteknapper blev også opsamlet. Efter tildækning blev felt 12 og 13 atter afsøgt med adskillige fund til følge. Fibler og beslag hører alle til i yngre germansk jernalder og vikingetid. Der fandtes intet, der kan placeres i vikingetidens slutning, dvs. 11. årh. Blandt møntfundene var det især kufiske mønter, der blev opsamlet, men også borgerkrigsmønter, en kobbersterling og en klipping fra middelalderens slutning var blandt fundene. Også for mønterne er det karakteristisk, at der hverken optræder danske, tyske eller engelske mønter fra 11. årh.

Med 2009 er udgravningsdelen af Vester Egesborg afsluttet. Det er dog ikke således, at hele arealet er blevet afdækket. Især langs kanterne af den østlige mark er en bræmme, som ikke er undersøgt. Imidlertid er det vurderingen, at selvom der med ret stor sikkerhed vil fremkomme yderligere grubehuse, så vil indtrykket af pladsen ikke ændre sig. Desuden vil der alligevel ikke blive tale om en totaludgravning af lokaliteten, da den utvivlsomt strækker sig ind i granplantagen mod nord. Desuden er der opsamlet detektorfund på marken vest for granplantagen, ligesom der syd for undersøgelsesområdet er gjort metalfund fra den aktuelle periode. Hér, syd for skellet, er et højtliggende plateau, hvor der er plads til et større langhus ovenfor kystskrånningen. En sådan placering, med et markant terrænfald foran, kendes fra andre betydelige og fundrige lokaliteter på Sjælland. Hvis der kan påvises at anseligt langhus hér, kan der være tale om den hovedbygning, som ellers savnes, såfremt pladsen skal opfattes som noget andet end en anløbsplads.

Næstved, den 29. august 2009

Jens Molter Ulriksen
Arkæolog, mag.art., ph.d.